

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Fløyveien 14
Arendal

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 37 01 78 45
sfagpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/raet>

Rådgivende utvalg Raet NP

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2024/1018-0

Deres ref.

Dato 25.07.2024

Oppsummering fra RU møte 11.7.24 - Raet nasjonalpark

Møtet ble holdt på Vitensenteret/Raet Besøkssenter 11.7.24. Kl 09-12.

Deltagere

Jenny Marie Gulbrandsen (Forvalter)
Einar Johnsen, styremedlem Raet Nasjonalparkstyre.

Her er hele RU listet, de som ikke kunne delta er merket i grått.

ORG	Navn
Alve Vel	Monica J. Paulsen
Arendal Bondelag	Roy Vidar Svendsen
Arendal Herregård	Ove Trøen
Arendal Undervannsklubb	Tor Egil Ellefsen
Aust-Agder Museum/KUBEN	Hilde Jomaas
Besøkssenter Raet nasjonalpark	Trygve Norgaard
Birdlife Norge Avd Aust Agder	Rune Skåland
Flosta Motorbåtforening	Høye G. Høyesen
Friluftsrådet Sør	Geir Henning Waagsnes
GEOINFO AS	Ivar Johan Jansen
Gjeving Vel	Frode Hansen
Grimstad Bondelag	sivert w svane
Holmesund vel	Aud Sigrid Vibran
	Erik Hult
Hove Drift og Utvikling	Terje Stalleland
Linking Tourism and Conservation	Peter Prokosch
Med Hjerte For Arendal	Lisbeth Iversen
Merdø Vel	Anne Grethe Dalane
Merdøfergen MM	John Johnsen
Naturvernforbundet Agder	Rune Sævre

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark

NIVA	Helene Frigstad
Raet Grunneierlag	Einar Fredriksen
SALT	Joan Fabres
Sandøy Vel	Ola Mosberg
Sjøsjukt (Våre Strender)	Henriette Hiltmann
Skogeierlaget	Aasulv Espeland
Småfiskarlaget Agder	Øyvind Jørgensen
Søm båtforening	Atle Carlsen
Sørlandet Maritime	Frode Hansen
Torungenes Venner	Toralf Taraldsen
Tromøy Frivilligsentral	Ellen Dale
VISION52 AS	Peter Prokosch
Våre Strender/Sjøsjukt	~~Maria Waagsnes~~ Henriette Hultmann
Bevar Hoveodden	Kristina Stenlund Larsen
Entomologisk forening/Bevar Hoveodden ??	Arne Flor Jan Henrik Simonsen

Saker på møtet:

Bevar Raet oppdatering:

Jenny MG presenterte bakgrunnen for Bevar Raet og hva som er nåværende status. Dette kan man lese mer om på [Bevar Raet - Agder fylkeskommune \(agderfk.no\)](https://www.agderfk.no)

Vi venter på at faglig grunnlag fra Havforskningsinstituttet skal bli formelt godkjent (august) og så skal dette ut på høring. Arbeidsgruppen har fått gi innspill allerede. Prosjektstyret har etterlyst medfinansiering fra kommunene, nå er Agder FK hovedfinansier og leder av prosjektet.

Målet fremover er å få til brukerinvolvering i design av verneområder, basert på brukerundersøkelse og faglig grunnlag fra HI. Mangler noe midler til dette (2024-2025).

Spørsmål til tema:

Hva med havnespy? Vi er bevisste på dette, men lite vi kan gjøre annet enn å be folk være forsiktige. Er på påvist i Koster.

Det bunntråles i stort omfang, vil dette bli begrenset? Ja, vi ønsker å se på tråling, men er samtidig viktig for rekefiske og lokale næringer.

Er det noe forskning eller større samarbeid på dette? Ja, les mer her:

[BLUE CONNECT | Submariner Network for Blue Growth \(submariner-network.eu\)](https://submariner-network.eu) – prosjekt der Salt (Joan Fabres i RU) er med.

[Søkelys på økosystemet i Skagerrak | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](https://hi.no) – HI er med, under avslutning.

[MARHAB – Marine habitater | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](https://hi.no) -HI leder dette prosjektet som starter i 2024- ferdig 2027.

Gjennomgang av pågående prosjekter som er søkt om i 2024 - innspill til nytt styre?

Jenny forklarte litt om hvordan saker som styret skal søke midler til meldes inn. Frist medio oktober for å få tiltaket vurdert av styret på siste styremøte i medio november. I 2024 er styremøtet 15.november.

Styret vil på møtet vurdere hvilke tiltak som skal søkes om og prioritere disse. Jenny legger styrets prioriteringer inn i søknadsportalen til Miljødirektoratet 5.-10.januar (frist er 10.jan). Miljødirektoratet vurderer om tiltaket er aktuelt eller uaktuelt (utenfor postformål), og gir en økonomisk tildeling. For 2024 var søknaden på ca 17 mill, og styret fikk 2,7 mill. Styremøtet i mars har som fast sak å prioritere innenfor økonomisk tildeling. Skjøtsel og fremmede arter har vært høyt prioritert av tidligere styre.

Miljødirektoratet har uttalt at med mindre noe er utenfor postformål (avvist) så kan styret fritt prioritere tiltaksmidler mellom innsøkte tiltak.

Utsnitt fra saksfremlegg i sak 32/23 som styret vedtok på neste side.

Spørsmål til tema

Hvordan vedtas skjøtsel?

Styret har hjemmel i naturmangfoldloven § 47 til å utføre skjøtsel, så dette krever ikke vedtak. Optimalt har man tiltak beskrevet i en forvaltningsplan eller skjøtelsesplan, og så søker man om midler til tiltak i henhold til dette.

Fjerning av for eksempel tre/buskvegetasjon er dessuten søkt inn som tiltak til Miljødirektoratet med en beskrivelse som beskrevet ovenfor, så Miljødirektoratet er informert om tiltakene. Større tiltak har egen søknadspost, mindre tiltak og veldig spredte tiltak er samlet- for eksempel fremmede arter flora.

Hva med fremmede arter?

Det er også gitt en myndighet til å fjerne fremmede arter i / ved verneområdet dersom disse er en trussel mot verneverdiene. Der vi vil forsøke å ta så mye som mulig, men prioriterer de som har størst trusselbilde. For eksempel så er strandsonen viktig mtp rynkerose.

Merdøgaard Museum (Hilde) gir innspill på at det er rynkerose på stranden vil de gjerne ha hjelp til å bli kvitt.

Viktige arter å registrere/melde inn (bruk gjerne artskart via Artsorakelet) er: Rynkerose, parkslirekne, berg/buskfuru, Platanlønn, mispel, kjempespringfrø og berberis.

Tiltak for friluftslivet, hvordan er prosessen der?

For mindre tiltak/vedlikehold har vi hjemmel til å gjøre dette- for eksempel gruse rundt Hoveodden eller rydde gjengrodde stier. For større tiltak (brygger, toaletter, nye stier, gapahuk osv) så må tiltakshaver søke både kommunen og nasjonalparkstyret – også dersom det er styret som står som søker. Det er krevende å finne midler tiltak.

Skilting av Kyststi (friluftsrådet Sør/kommunen)- dette har vært diskutert flere steder. Skilting krever samtykke fra grunneier der hvor skiltet settes opp. Belastningen ved bruk av stien vil derimot ramme alle grunneiere. Noen misliker dette, andre ønsker å samle ferdsel og få den bort fra for eksempel tun.

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark

Nr	Type tiltak	Beskrivelse	Beløp	Pri	Post
1	Skjøtsel av (tre) vegetasjon	Beitedyr, tilsyn og rydding av fase 3 Spornes	400 000	#	142031
2	Beiting og lyngbrenning	Kystlynghei brenning og beiting	300 000	#	142031
3	Tilrettelegging	Montering av innkjøpte skilt på innfallspor	500 000		142031
4	Uttak av introduserte arter fauna	Pågående prosjekt med Mink i regi av SNO som bør videreføres	200 000	#	142031
5	Slått	Ruagerkilen (utgikk 2023)	70 000	#	142031
6	Uttak av introduserte arter flora	Hele Raet NP og Søm LVO	500 000		142031
7	Skjøtsel av (tre) vegetasjon	Hele Raet NP og Søm LVO	500 000		142031
8	Beiting og lyngbrenning	Gjerder/ gjerde løsninger	100 000		142031
9	Informasjon	Plakater om ferdsel og kartplakater til innfallspor	200 000		142031
10	Tilrettelegging	Prosjektering Innfallspor Spornes	100 000		142031
11	Tilrettelegging	Tiltak Spornes: Toalett, skilt, utstilling	5 000 000		142031
12	Tilrettelegging	Prosjektering Innfallspor Hove	200 000		142031
13	Tilrettelegging	Ferdigstilling Prosjektering Innfallspor Hasseltangen	50 000		142031
14	Tilrettelegging	Tiltak Hasseltangen: Toalett, skilt, rasteplass	5 000 000		142031
15	Naturrestaurering	Steingjerder	500 000		142031
16	Naturrestaurering	Fjerning av trevegetasjon og fremmede arter Tromlingene	500 000	#	142031
17	Naturrestaurering	Fjerning av ulovlige bolter i svaberg – 100 000 per kommune	300 000		142031
18	Naturrestaurering	Molo ved Haslebukta, marin restaurering av bløtbunn tidevannssone.	1 500 000		142031

Kan lag og foreninger få støtte til å rydde/gjøre skjøtsel? Ja, men vi har begrenset med midler. Per nå er det Hoves Venner og Stølsvigas venner som Jenny følger opp. I tillegg er det ca 80 som har adoptert en strand og som rydder denne via Våre Strender [Våre Strender | Sjøsjukt \(xn--sjsjukt-r1a.no\)](#)

Innspill på at flere burde bruke [Tilskuddsportalen](#), der kan man abonnere på utlysninger og søke om midler. Dette vil vi ta videre og kanskje kan vi få noen derfra til å presentere dette i RU?

Saker RU ønsker at styret skal ta til vurdering:

1. Strengere vern i Alvekilen (båter, dregging, fiske)
2. Bålpanner i flere deler av nasjonalparken, også ute på øyer.
3. Akutt behov for tilrettelegging på Spornes (toalett særlig). Grunneierlaget kan gi innspill her.
4. Sporneshyttene ønsker å få til felles initiativ til skjøtsel/rydding rundt hyttene.
5. Stillehavsøsters (vurdere status)
6. Skilting av kyststi, revidere denne?
7. Reetablering av Apollosommerfugl (allerede vedtatt av styret og finansiert av Miljødirektoratet)- må være på øyer uten beitedyr. Entomologisk forening vil lage en «ønskeliste» over lokaliteter.
8. Hoveodden- behov for skjøtelsplan og bedre kontroll med tiltak. Ønske om fredning av en del områder mot videre rydding. RU var positive til å få ekstern vurdering (men har ikke fått noen positive svar ennå).
9. Økt kunnskap om rødlista planter/arter- kurs eller opplæring på dette for RU og allmennheten?

Aktuelle arrangement

[Naturlos - Friluftsrådet Sør \(friluft-sor.no\)](#) Her ligger Insektene i raet med Arne Flor 23. juli med mange flere.

Oppdrukkende arrangementer- følg med på Besøkssenterets hjemmeside [Besøkssenter Raet — Vitensenteret Sørlandet \(vitensor.no\)](#) og facebook [\(9\) Facebook](#).

Bevar Hoveodden med flere hadde samling i juni der de vant Artsjakten. Ny samling på Hove 23.-25. juli. Info kommer.

Kim Abel fra SNO kommer for å snakke om skjøtsel den 22.-23.august. Info kommer.

Revidering av Skjøtselsplan på Spornes – innspill til oppdrag med revidering

Jenny gav en kort oppsummering av hittil utført skjøtsel og innholdet i planen. Den ligger her: [Nasjonalparkstyre | Skjøtselsplaner](#)

RU gav innspill om at det bør evalueres hvilke metoder som kan brukes, og særlig hvilke motorkjøretøy som er best egnet. Antall turer, kjørespor, marktrykk, egnethet mm.

Utover dette vil RU gjerne delta i en revideringsprosess der en ekstern konsulent (biolog) skal revidere skjøtselsplanen. Dette skal ut på anbud, tips til aktuelle kandidater bes sendes til forvalter. Det er ulike meninger om nivå og behov for skjøtsel.

Spørsmål: Hva med Nibio? De er selvsagt aktuelle, men har sagt opp kontrakt på grunn av støy og usikkert om de vil sende inn tilbud.

Innspill: Trær med CU imp «beskyttelse» har trolig dødd, mulig Cu forgiftning? Jenny skal sjekke ut dette.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent